

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10009/2023
02.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужиља АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милош Чегар, адвокат у ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Васкрсије Југовић, адвокат у ..., ради поништаја завештања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3037/22 од 09.01.2023. године, у седници већа одржаној 02.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3037/22 од 09.01.2023. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Основни суд у Бачкој Паланци је донео пресуду П 81/22, дана 16.09.2022. године, којом је одбио примарни тужбени захтев тужиља да суд поништи тестамент који је сачинио покојни ГГ из ..., који је проглашен на рочишту 31.01.2017. године у предмету Основног суда у Бачкој Паланци О. 415/16; одбио евентуални тужбени захтев за утврђење да је тужиљама располагањем оставиоца тестаментом од 12.01.2016. године покојног ГГ повређено право на нужни део, те да се смањи тестаментално располагање покојног ГГ до намирења нужног наследног дела тужиље АА који износи 1/4 дела и тужиље ББ који износи 1/4 дела на непокретностима уписаним код Службе за катастар непокретности Бачка Паланка у листу непокретности број .. КО Бачка Паланка, ближе одређеним у изреци, што је тужени дужан признати и трпети да се тужиље по основу пресуде укњиже на уписаном делу непокретности у земљишним књигама код СКН Бачка Паланка и одбио захтев тужиља да се тужени обавезе да тужиљама накнади трошкове поступка; обавезао тужиље да туженом на име трошкова поступка исплате 110.950,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, а одбио захтев туженог за законску затезну камату на износ накнаде трошкова парничног поступка од дана пресуђења до дана извршности

пресуде, и одбио предлог туженог за ослобађање од плаћања судских такси, у четвртом ставу изреке.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 3037/22 од 09.01.2023. године, преиначио пресуду Основног суда у Бачкој Паланци П 81/22 од 16.09.2022. године, тако што је усвојио тужбени захтев тужиле и поништио тестамент који је сачинио покојни ГГ бивши из ..., који је проглашен на рочишту 31.01.2017. године у предмету Основног суда у Бачкој Паланци О. 415/16; туженог обавезао да тужилмама накнади трошкове парничног поступка у износу од 180.550,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате; укинуо одлуку о евентуалном тужбеном захтеву за утврђење да је тужилмама тестаменталним располагањем повређено право на нужни део и обавезао туженог да тужилмама накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 32.900,00 динара.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде је тужени, који је постао пунолетан 26.11.2022. године, изјавио дозвољену и благовремену ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/23) и закључио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

У ревизији тужени не указује на битне повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, коју је утврдио првостепени суд, ГГ из ... сачинио је 12.01.2016. године писмено завештање пред сведоцима према коме жели да расподели имовину за случај смрти тако да ДД, који га већ седам година „гледа“, води рачуна о њему, обезбеђује све потребно, оставља у наслеђе своју имовину, специфицирано у свему као у првостепеном утврђењу; своју ћерку АА потпуно искључује из наслеђа због грубог и увредљивог односа према њему, који се огледа у томе што га за ових седам година није „гледала“, никада га није позвала, нити је питала да ли му нешто треба, као и све њене потомке у правој линији, који би по праву представљања могли бити нужни наследници. У завештању је написано да је ГГ изјавио пред сведоцима, држећи састављено писмено – завештање у рукама, да му је исто прочитано, да је то писмено завештање његово и да садржи његову последњу вољу, те је пред свима потписао писмено завештање. Након тога је написано да сведоци ЂЂ из ... и ЕЕ из ..., потврђује да је ГГ кога познају лично, изјавио држећи писмено завештање у рукама да му је исто прочитано, да је то писмено завештање његово и да садржи његову последњу вољу, након чега је завештање потписано, а потом и завештајни сведоци ЂЂ и ЖЖ. Завештање је пред судом проглашено 31.01.2017. године, а тужиле су оспориле његову пуноважност и упућене на парницу. Тестамент је сачињен од стране адвоката Николе Јовића, преузели су га у канцеларији тог адвоката сведоци ЖЖ и ЂЂ, као и завештајни наследник ДД, након чега су се вратили у кућу ГГ. Сведоци и сада покојни ГГ су били у соби где је ЕЕ прочитао завештање, а ГГ је затим у присуству оба сведока изјавио да је то његов

тестамент, да верно одражава његову последњу вољу, потписао га, као и сведоци. Након тога је ЕЕ потписано завештање однео у канцеларију адвоката Николе Јовића.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је писмено завештање пред сведоцима сачињено у облику и под условима одређеним законом и одбио примарни тужбени захтев.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право садржано у одредбама члана 62. став 1., 85. став 1., 164., 168. и 170. Закона о наслеђивању. Образложио је да је несумњиво утврђено да завешталац није прочитао унапред састављено завештање и да је изостала и обавезна изјава завештаоца, садржине коју захтева одредба члана 85. став 1. Закона о наслеђивању, због чега су испуњени услови за поништај оспореног завештања покојног ГГ, по одредбама члана 168. Закона о наслеђивању, те је преиначио првостепену пресуду тако што је усвојио тужбени захтев и поништио тестамент који је сачинио покојни ГГ бивши из ..., проглашен на рочишту 31.01.2017. године у предмету Основног суда у Бачкој Паланци О. 415/16, док је укинуо одлуку о евентуалном тужбеном захтеву за утврђење да је тужилама тестаменталним располагањем повређено право на нужни део, јер усвајањем примарног тужбеног захтева, нема места одлучивању о евентуалном тужбеном захтеву сходно члану 197. став 2. ЗПП.

Ревидент оспорава правилност првостепене пресуде истицањем да чињеница да је оставилац замолио сведока ЕЕ да му прочита тестамент уместо да га прочита сам, након чега је рекао да се слаже са оним што је написано у тестаменту и што му је прочитано, и који је одмах након тога и потписао, не оправдава одлуку другостепеног суда. Тиме није доведено у питање да је у тестаменту садржана воља оставиоца. Код таквог стања ствари сматра да нема места рестриктивној примени члана 85. Закона о наслеђивању и поништавању тестаamenta.

Ревизијски суд оцењује неоснованим наводе ревизије.

Законом о наслеђивању („Службени гласник РС“ бр. 46/95, 101/2003 – Одлука УСРС и 6/2015) уређени су облици завештања, међу којима и писмено завештање пред сведоцима. Одредбом члана 85. Закона о наслеђивању, завешталац који зна да чита и пише може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмену својеручно потписати (став 1.); сведоци се истовремено потписују на самом завештању, а пожељно је да се назначи њихово својство сведока (став 2.). Према утврђеном чињеничном стању, како правилно уочава другостепени суд, извесно је да је оспорено завештање завештаоцу прочитао сведок. То није спорно ни према наводима ревизије. Не произлази да га је прочитао оставилац. Изостала је изјава оставиоца да је већ сачињено писмено прочитао. Тиме изостају битни елементи за законом прописани облик писменог завештања пред сведоцима.

Према одредби члана 164. Закона о наслеђивању, завештање је рушљиво ако га је сачинио онај ко није имао завештајну способност, ако је у време завештања било мане завештаоачеве воље и ако при сачињавању завештања нису поштовани облик и услови одређени законом. У конкретном случају при сачињавању завештања није поштован облик за његово сачињавање. Рушљивост завештања због повреде облика

завештања одређена је чланом 168. Закона о наслеђивању, којим је прописано да је рушљиво завештање које није сачињено у облику и под условима одређеним законом. У конкретном случају, поништај завештања због рушљивости захтевају ћерке оставиоца које за то имају правни интерес будући да су законски наследници, те су испуњени услови из члана 165. Закона о наслеђивању. Тужба за поништај завештања због повреде облика поднета је у року прописаном одредбом члана 170. Закона о наслеђивању 29.01.2018. године, у оквиру рока од једне године који је почео да тече проглашењем завештања 31.01.2017. године.

Према изнетом је ревизија туженог неоснована и Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде на основу одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

Одбијен је захтев ревидента за накнаду трошкова поступка по ревизији, јер са ревизијом није успео, по одредбама члана 153. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић